

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญ	ญู
สารบัญตาราง	ภู
สารบัญภาพ	ภู
บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	4
บทที่ 3 อุปกรณ์และวิธีการทดลอง	27
บทที่ 4 ผลการทดลองและวิจารณ์ผลการทดลอง	39
การทดลองที่ 1 การศึกษาการลดอุณหภูมิเฉียบพลันแบบสุญญากาศต่อ ^{ยอดชาโอยเต้อินทรีย์}	39
การทดลองที่ 2 การศึกษาเพื่อคัดเลือกบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมสำหรับ ^{ยอดชาโอยเต้อินทรีย์}	57
การทดลองที่ 3 การศึกษาการเปลี่ยนแปลงคุณภาพทางกายภาพและเคมีของ ^{ยอดชาโอยเต้อินทรีย์เมื่อ ผ่านการลดอุณหภูมิแบบสุญญากาศ}	75
ร่วมกับการใช้บรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสม	
การทดลองที่ 4 การศึกษาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของความเข้มข้นของ ^{กําชออกซิเจนและกําชคาร์บอนไดออกไซด์ภายในบรรจุภัณฑ์}	96
ที่บรรจุยอดชาโอยเต้อินทรีย์ในระหว่างการเก็บรักษา	
บทที่ 5 สรุปผลการทดลอง	101

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
เอกสารอ้างอิง	103
ภาคผนวก	113
ภาคผนวก ก	114
ภาคผนวก ข	174
ประวัติผู้เขียน	182

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright[©] by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 สรุปผลการดำเนินการของเครื่องลดอุณหภูมิแบบสุญญาการในการลดอุณหภูมิยอดชาโภตเต้อินทรี	44
2 การสูญเสียน้ำหนักสด ค่า L*, ค่า chroma และ ค่า hue angle ของยอดชาโภตเต้อินทรีที่ผ่านการลดอุณหภูมิแบบสุญญาการแล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส นาน 5 วัน	52
3 ปริมาณวิตามินซี คลอโรฟิลล์ เอ คลอโรฟิลล์ บี และ คลอโรฟิลล์ทั้งหมดของยอดชาโภตเต้อินทรีที่ผ่านการลดอุณหภูมิแบบสุญญาการแล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส นาน 5 วัน	53
4 ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด ปริมาณสารประกอบฟีโนอล กิจกรรมสารต้านอนุมูลอิสระ ของยอดชาโภตเต้อินทรีที่ผ่านการลดอุณหภูมิแบบสุญญาการแล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส เป็นเวลา นาน 5 วัน และอายุการเก็บรักษา	53
5 การสูญเสียน้ำหนักสด ค่า L*, ค่า chroma และ ค่า hue angle ของยอดชาโภตเต้อินทรีที่บรรจุในบรรจุภัณฑ์แบบต่างๆ แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส เป็นเวลา นาน 5 วัน	68
6 ปริมาณวิตามินซี คลอโรฟิลล์ เอ คลอโรฟิลล์ บี และ คลอโรฟิลล์ทั้งหมดของยอดชาโภตเต้อินทรีที่บรรจุในบรรจุภัณฑ์แบบต่างๆ แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส เป็นเวลา นาน 5 วัน	69
7 ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด ความเข้มข้นของก๊าซออกซิเจนและก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ของยอดชาโภตเต้อินทรีที่บรรจุในบรรจุภัณฑ์แบบต่างๆ แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส เป็นเวลา นาน 5 วัน	69
8 ปริมาณสารประกอบฟีโนอล กิจกรรมสารต้านอนุมูลอิสระของยอดชาโภตเต้อินทรีที่บรรจุในบรรจุภัณฑ์แบบต่างๆ แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส เป็นเวลา นาน 5 วัน และอายุการเก็บรักษา	70

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตาราง	หน้า
9 การสูญเสียน้ำหนักสด ค่า L*, ค่า chroma และค่า hue angle ของยอดชาโภต์อินทรีย์เมื่อผ่านการลดอุณหภูมิแบบสุญญากาศร่วมกับการใช้บรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมแล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส เป็นเวลา นาน 5 วัน	89
10 ปริมาณวิตามินซี คลอโรฟิลล์อ คลอโรฟิลล์บี และคลอโรฟิลล์ทั้งหมดของยอดชาโภต์อินทรีย์เมื่อผ่านการลดอุณหภูมิแบบสุญญากาศร่วมกับการใช้บรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมแล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส เป็นเวลา นาน 5 วัน	90
11 ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด ความเข้มข้นของก๊าซออกซิเจนและก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ของยอดชาโภต์อินทรีย์เมื่อผ่านการลดอุณหภูมิแบบสุญญากาศร่วมกับการใช้บรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมแล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส เป็นเวลา นาน 5 วัน	90
12 ปริมาณสารประกอบฟีโนอล กิจกรรมสารต้านอนุมูลอิสระ ของยอดชาโภต์อินทรีย์ เมื่อผ่านการลดอุณหภูมิแบบสุญญากาศร่วมกับการใช้บรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมแล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส เป็นเวลา นาน 5 วัน	91
13 อายุการเก็บรักษา ของยอดชาโภต์อินทรีย์เมื่อผ่านการลดอุณหภูมิแบบสุญญากาศร่วมกับการใช้บรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมแล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส เป็นเวลา นาน 5 วัน	91
14 ค่า RMSE ของสมการทางคณิตศาสตร์ที่ใช้ทำนายความเข้มข้นของก๊าซออกซิเจน (%v/v) ในบรรจุภัณฑ์ชนิดต่างๆ	98
15 ค่า RMSE ของสมการทางคณิตศาสตร์ที่ใช้ทำนายความเข้มข้นของก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (%v/v) ในถุงแอกทิฟชันิด M1, M2 และถุงโพลีไพรพิลิน	100

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 ยอดชาโภยเต้	5
2 การลดอุณหภูมิโดยการผ่านอากาศเย็น	8
3 การลดอุณหภูมิโดยใช้น้ำเย็น	8
4 กราฟอัตราการลดอุณหภูมิของผลิตผล	10
5 ความสัมพันธ์ระหว่างความดันกับอุณหภูมิไอน้ำอีมตัว	10
6 ส่วนประกอบของเครื่องลดอุณหภูมิด้วยระบบสุญญาการ	12
7 แผนภาพสีแสดงค่า L*, Chroma และ Hue angle	28
8 ความดันภายในห้องลดอุณหภูมิระหว่างการลดอุณหภูมิยอดชาโภยเต้อินทรีแบบสุญญาการ โดยใช้พารามิเตอร์ความดัน 11 มิลลิบาร์และระยะเวลาคงความดันที่กำหนดนาน 5 นาที	40
9 อุณหภูมิภายในห้องลดอุณหภูมิระหว่างการลดอุณหภูมิยอดชาโภยเต้อินทรีด้วยระบบสุญญาการ โดยใช้พารามิเตอร์ความดัน 11 มิลลิบาร์และระยะเวลาคงความดันที่กำหนดนาน 5 นาที	40
10 ความสัมพันธ์ระหว่างความชื้นสัมพัทธ์ของอากาศและความดันภายในห้องลดอุณหภูมิระหว่างการลดอุณหภูมิยอดชาโภยเต้อินทรีด้วยระบบสุญญาการ โดยใช้พารามิเตอร์ความดัน 11 มิลลิบาร์และระยะเวลาคงความดันที่กำหนดนาน 5 นาที	41
11 ความสัมพันธ์ของอุณหภูมิยอดชาโภยเต้อินทรี อุณหภูมิห้องลดอุณหภูมิและความดันภายในห้องลดอุณหภูมิระหว่างการลดอุณหภูมิยอดชาโภยเต้อินทรีด้วยระบบสุญญาการ โดยใช้พารามิเตอร์ความดัน 11 มิลลิบาร์และระยะเวลาคงความดันที่กำหนดนาน 5 นาที	42
12 การจัดเรียงยอดชาโภยเต้อินทรีลงในตะกร้า(ช้ำย) และการจัดเรียงยอดชาโภยเต้อินทรีในห้องลดอุณหภูมิ	43
13 ยอดชาโภยเต้อินทรีหลังผ่านการเก็บรักษา 5 วัน (ช้ำย) และลักษณะลำต้นที่โค้งของยอดชาโภยเต้อินทรี (ขาว)	53

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพ	หน้า
14 การสูญเสียน้ำหนักสด (ร้อยละ) ของยอดชาโภยเตือนทรีท์ที่ผ่านการลดอุณหภูมิแบบสุญญากาศ และเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 7 วัน	54
15 ค่า L* ของยอดชาโภยเตือนทรีท์ที่ผ่านการลดอุณหภูมิแบบสุญญากาศ และเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 7 วัน	54
16 ค่า chroma ของยอดชาโภยเตือนทรีท์ที่ผ่านการลดอุณหภูมิแบบสุญญากาศ และเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 7 วัน	54
17 ค่า hue angle ของยอดชาโภยเตือนทรีท์ที่ผ่านการลดอุณหภูมิแบบสุญญากาศ และเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 7 วัน	55
18 ปริมาณวิตามินซี (mg/100g FW) ของยอดชาโภยเตือนทรีท์ที่ผ่านการลดอุณหภูมิแบบสุญญากาศ และเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 7 วัน	55
19 ปริมาณคลอโรฟิลล์เอ (mg/100g FW) ของยอดชาโภยเตือนทรีท์ที่ผ่านการลดอุณหภูมิแบบสุญญากาศ และเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 7 วัน	55
20 ปริมาณคลอโรฟิลล์บี (mg/100g FW) ของยอดชาโภยเตือนทรีท์ที่ผ่านการลดอุณหภูมิแบบสุญญากาศ และเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 7 วัน	56
21 ปริมาณคลอโรฟิลล์ทั้งหมด (mg/100g FW) ของยอดชาโภยเตือนทรีท์ที่ผ่านการลดอุณหภูมิแบบสุญญากาศ และเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 7 วัน	56
22 ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด (ร้อยละ) ของยอดชาโภยเตือนทรีท์ที่ผ่านการลดอุณหภูมิแบบสุญญากาศ และเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 7 วัน	56
23 ปริมาณสารประกอบฟีนอล (mg gallic acid/g DW) ของยอดชาโภยเตือนทรีท์ที่ผ่านการลดอุณหภูมิแบบสุญญากาศ และเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 7 วัน	57
24 กิจกรรมสารต้านอนุมูลอิสระ (mg gallic acid/g DW) ของยอดชาโภยเตือนทรีท์ที่ผ่านการลดอุณหภูมิแบบสุญญากาศ และเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 7 วัน	57

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพ	หน้า
25 ลักษณะเครื่อง check point (ช้าย) และการวัดก้าวภายในบรรจุภัณฑ์ด้วยเครื่อง check point (ขวา)	64
26 ยอดชาโภยเตือนทรีที่บรรจุลงในบรรจุภัณฑ์ที่ต่างกัน 6 ชนิด หลังผ่านการเก็บรักษา 5 วัน	68
27 การสูญเสียน้ำหนักสด (ร้อยละ) ของยอดชาโภยเตือนทรีที่บรรจุในบรรจุภัณฑ์แบบต่างๆ และเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส เป็นเวลา นาน 9 วัน	70
28 ค่า L* ของยอดชาโภยเตือนทรีที่บรรจุในบรรจุภัณฑ์แบบต่างๆ และเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส เป็นเวลา นาน 9 วัน	71
29 ค่า chroma ของยอดชาโภยเตือนทรีที่บรรจุในบรรจุภัณฑ์แบบต่างๆ และเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส เป็นเวลา นาน 9 วัน	71
30 ค่า hue angle ของยอดชาโภยเตือนทรีที่บรรจุในบรรจุภัณฑ์แบบต่างๆ และเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส เป็นเวลา นาน 9 วัน	71
31 ปริมาณวิตามินซี (mg/100 g FW) ของยอดชาโภยเตือนทรีที่บรรจุในบรรจุภัณฑ์แบบต่างๆ และเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส เป็นเวลา นาน 9 วัน	72
32 ปริมาณคลอโรฟิลล์ เอ (mg/100 g FW) ของยอดชาโภยเตือนทรีที่บรรจุในบรรจุภัณฑ์แบบต่างๆ และเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส เป็นเวลา นาน 9 วัน	72
33 ปริมาณคลอโรฟิลล์ บี (mg/100 g FW) ของยอดชาโภยเตือนทรีที่บรรจุในบรรจุภัณฑ์แบบต่างๆ และเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส เป็นเวลา นาน 9 วัน	72
34 ปริมาณคลอโรฟิลล์ทั้งหมด (mg/100 g FW) ของยอดชาโภยเตือนทรีที่บรรจุในบรรจุภัณฑ์แบบต่างๆ และเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส เป็นเวลา นาน 9 วัน	73
35 ปริมาณของเย็นทั้งหมดที่ละลายได้ (ร้อยละ) ของยอดชาโภยเตือนทรีที่บรรจุในบรรจุภัณฑ์แบบต่างๆ และเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส เป็นเวลา นาน 9 วัน	73
36 ความเข้มข้นของก้าวออกซิเจนของยอดชาโภยเตือนทรี (ร้อยละ) ที่บรรจุในบรรจุภัณฑ์แบบต่างๆ และเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส เป็นเวลา นาน 9 วัน	73
37 ความเข้มข้นของก้าวการรับอนไดออกไซด์ของยอดชาโภยเตือนทรี (ร้อยละ) ที่บรรจุในบรรจุภัณฑ์แบบต่างๆ และเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส เป็นเวลา นาน 9 วัน	74

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพ	หน้า
38 ปริมาณสารประกอบฟีโนอล (mg gallic acid/g DW) ของยอดชาโภยเตือนทรีย์ที่บรรจุในบรรจุภัณฑ์แบบต่างๆ และเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส เป็นเวลานาน 9 วัน	74
39 กิจกรรมสารต้านอนุมูลอิสระ (mg gallic acid/g DW) ของยอดชาโภยเตือนทรีย์ที่บรรจุในบรรจุภัณฑ์แบบต่างๆ และเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส เป็นเวลานาน 9 วัน	74
40 ยอดชาโภยเตือนทรีย์ที่บรรจุลงในถุงโพลีเอทิลีน ถุงแยกที่ฟชนิด M1 ถุงโพลีเอทิลีน ร่วมกับการลดอุณหภูมิแบบสุญญากาศที่ความดัน 11 มิลลิบาร์ เป็นระยะเวลา 5 นาที และถุงแยกที่ฟชนิด M1 ร่วมกับการลดอุณหภูมิแบบสุญญากาศที่ความดัน 11 มิลลิบาร์ เป็นระยะเวลา 5 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 5 วัน	89
41 การสูญเสียน้ำหนักสด (ร้อยละ) ของยอดชาโภยเตือนทรีย์ที่ผ่านการลดอุณหภูมิแบบสุญญากาศร่วมกับการใช้บรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสม แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส เป็นเวลานาน 10 วัน	92
42 ค่า L* ของยอดชาโภยเตือนทรีย์ที่ผ่านการลดอุณหภูมิแบบสุญญากาศร่วมกับการใช้บรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสม แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส เป็นเวลานาน 10 วัน	92
43 ค่า chroma ของยอดชาโภยเตือนทรีย์ที่ผ่านการลดอุณหภูมิแบบสุญญากาศร่วมกับการใช้บรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสม แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส เป็นเวลานาน 10 วัน	92
44 ค่า hue angle ของยอดชาโภยเตือนทรีย์ที่ผ่านการลดอุณหภูมิแบบสุญญากาศร่วมกับการใช้บรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสม แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส เป็นเวลานาน 10 วัน	93
45 ปริมาณวิตามินซี (mg/100g FW) ของยอดชาโภยเตือนทรีย์ที่ผ่านการลดอุณหภูมิแบบสุญญากาศร่วมกับการใช้บรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสม แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส เป็นเวลานาน 10 วัน	93

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพ	หน้า
46 ปริมาณคลอโรฟิลล์เอ (mg/100g FW) ของยอดชาโภต์อินทรีย์ที่ผ่านการลดอุณหภูมิแบบสุญญากาศร่วมกับการใช้บรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมแล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส เป็นเวลา นาน 10 วัน	93
47 ปริมาณคลอโรฟิลล์บี (mg/100g FW) ของยอดชาโภต์อินทรีย์ที่ผ่านการลดอุณหภูมิแบบสุญญากาศร่วมกับการใช้บรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมแล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส เป็นเวลา นาน 10 วัน	94
48 ปริมาณคลอโรฟิลล์ทั้งหมด (mg/100g FW) ของยอดชาโภต์อินทรีย์ที่ผ่านการลดอุณหภูมิแบบสุญญากาศร่วมกับการใช้บรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมแล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส เป็นเวลา นาน 10 วัน	94
49 ของแข็งทั้งหมดที่ละลายได้ (ร้อยละ) ของยอดชาโภต์อินทรีย์ที่ผ่านการลดอุณหภูมิแบบสุญญากาศร่วมกับการใช้บรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมแล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส เป็นเวลา นาน 10 วัน	94
50 ความเข้มข้นของก๊าซออกซิเจน (ร้อยละ) ของยอดชาโภต์อินทรีย์ที่ผ่านการลดอุณหภูมิแบบสุญญากาศร่วมกับการใช้บรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมแล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส เป็นเวลา นาน 10 วัน	95
51 ความเข้มข้นของก๊าซคาร์บอน ไดออกไซด์ (ร้อยละ) ของยอดชาโภต์อินทรีย์ที่ผ่านการลดอุณหภูมิแบบสุญญากาศร่วมกับการใช้บรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมแล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส เป็นเวลา นาน 10 วัน	95
52 ปริมาณสารประกอบฟีโนอล (mg gallic acid/g DW) ของยอดชาโภต์อินทรีย์ที่ผ่านการลดอุณหภูมิแบบสุญญากาศร่วมกับการใช้บรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมแล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส เป็นเวลา นาน 10 วัน	95
53 กิจกรรมสารต้านอนุมูลอิสระ (mg gallic acid/g DW) ของยอดชาโภต์อินทรีย์ที่ผ่านการลดอุณหภูมิแบบสุญญากาศร่วมกับการใช้บรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมแล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 8 องศาเซลเซียส เป็นเวลา นาน 10 วัน	96